

Raad van de
Europese Unie

Brussel, 8 december 2023
(OR. en)

16450/23

RECH 543
COH 96
COMPET 1235

RESULTAAT BESPREKINGEN

van:	het secretariaat-generaal van de Raad
d.d.:	8 december 2023
aan:	de delegaties
nr. vorig doc.:	15118/23
Betreft:	Versterking van de rol en de impact van onderzoek en innovatie in het beleidsvormingsproces in de Unie - Conclusies van de Raad (goedgekeurd op 8 december 2023)

Voor de delegaties gaan hierbij de conclusies van de Raad over de versterking van de rol en de impact van onderzoek en innovatie in het beleidsvormingsproces in de Unie, die de Raad tijdens zijn 3993e zitting heeft goedgekeurd.

**CONCLUSIES VAN DE RAAD OVER DE VERSTERKING VAN DE ROL EN DE
IMPACT VAN ONDERZOEK EN INNOVATIE IN HET BELEIDSVORMINGSPROCES
IN DE UNIE**

DE RAAD VAN DE EUROPESE UNIE,

HERINNEREND AAN HET VOLGENDE:

- zijn conclusies van december 2020¹ over de nieuwe Europese onderzoeksruimte (EOR), waarin wordt gewezen op de noodzaak om het potentieel van onderzoek en innovatie (O&I) voor de samenleving en de economie doeltreffender te benutten en waarin de doelstelling om 3 % van het bbp van de Unie in onderzoek en ontwikkeling te investeren, wordt bevestigd. Om prioriteit te geven aan investeringen en hervormingen, kunnen de lidstaten hun nationale streefcijfer actualiseren conform nieuwe Unieprioriteiten en nationale omstandigheden;
- zijn conclusies van mei 2021 over datatechnologie met het oog op een vlottere toepassing van "betere regelgeving"², waarin wordt benadrukt dat solide, empirisch onderbouwde besluitvorming essentieel is om te anticiperen op zowel de kansen als de gevaren van nieuwe uitdagingen en op de noodzaak van een gemeenschappelijk streven om de veerkracht van Europa te vergroten en te komen tot beter beleid en een regelgevingskader dat toekomstbestendiger, innovatievriendelijker, voorspelbaarder, consistent en efficiënter is;
- zijn conclusies van september 2021³ over de totaalaanpak voor onderzoek en innovatie - de strategie van Europa voor internationale samenwerking in een veranderende wereld, waarin wordt onderstreept dat de totaalaanpak van de Unie voor O&I gebaseerd moet zijn op de beginselen van openheid, op regels gebaseerd multilateralisme, gedeelde waarden en prioriteiten, het faciliteren van kenniscirculatie en de uitwisseling van ideeën, en waarin wordt benadrukt dat de totaalaanpak voor O&I in het extern optreden van de Unie geïntegreerd moet worden;

¹ Doc. 13567/20.

² Doc. 9215/21, blz. 9 en 17.

³ Doc. 12073/21.

- zijn conclusies van november 2021⁴ over de toekomstige governance van de Europese Onderzoeksruimte, waarin de bredere maatschappelijke erkenning en de toegenomen verwachtingen die aan de rol van O&I en de toepassing ervan worden gesteld voor het aanpakken van de huidige en toekomstige maatschappelijke, milieu- en economische uitdagingen worden onderkend;
- zijn aanbeveling van november 2021 over een pact voor onderzoek en innovatie in Europa⁵, waarin de prioritaire gebieden voor gezamenlijk optreden en een gemeenschappelijk pakket waarden en beginselen voor O&I in de Unie zijn vastgelegd, met inbegrip van het beginsel van waardecreatie en de maatschappelijke en economische impact van O&I, samen met versterkte mechanismen voor beleidscoördinatie en -monitoring in de EOR;
- zijn conclusies van oktober 2022⁶ over Speciaal verslag 15/2022 van de Europese Rekenkamer, getiteld "De maatregelen om de deelname aan Horizon 2020 te verbreden waren goed ontworpen, maar duurzame verandering zal grotendeels afhangen van de inspanningen van de nationale autoriteiten", waarin onder meer nota wordt genomen van de aanbeveling van de Europese Rekenkamer om te streven naar een geografisch evenwichtigere deelname van verbredingslanden aan verbredingsmaatregelen, en waarin de Commissie tevens wordt verzocht om ingeval van aanzienlijke aanhoudende onevenwichtigheden na te gaan of er behoefte is aan meer op maat gesneden acties en gerichte netwerkactiviteiten, en er daarbij voor te zorgen dat middelen nog altijd worden toegewezen op basis van het excellentiebeginsel;
- zijn aanbeveling van december 2022 betreffende de leidende beginselen voor kennisvalorisatie⁷, waarin wordt gewezen op de noodzaak om de structuren, processen en praktijken te versterken voor het gebruik van onderzoeksresultaten en wetenschappelijke kennis voor het ontwerpen en uitvoeren van overheidsbeleid en het ontwikkelen en herzien van normen;

⁴ Doc. 14308/21.

⁵ PB L 431 van 2.12.2021, blz. 1.

⁶ Doc. 13426/22.

⁷ PB L 317 van 9.12.2022, blz. 141.

- zijn conclusies van december 2022⁸ over de nieuwe Europese innovatieagenda, waarin wordt benadrukt dat innovatie-ecosystemen moeten worden verbeterd en bestendig, aangezien Europa nog steeds kampt met aanzienlijke verschillen tussen de regio's en lidstaten en een hardnekkige innovatiekloof, en waarin ook wordt benadrukt dat innovatie-ecosystemen een sterke regionale en nationale dimensie kennen, waarmee ten volle rekening moet worden gehouden bij de ontwikkeling van het innovatiebeleid;
- zijn conclusies van maart 2023 over Speciaal verslag 23/2022 van de Europese Rekenkamer, getiteld "Synergieën tussen Horizon 2020 en de Europese structuur- en investeringsfondsen - De mogelijkheden worden nog niet ten volle benut"⁹, waarin de opname van synergieën in de strategische planning, de programmering en de uitvoering, indien van toepassing, bijvoorbeeld in strategieën voor slimme specialisatie (S3), wordt aangemoedigd teneinde het potentieel van investeringen in de Europese O&I-sector optimaal te benutten;
- zijn conclusies van juni 2022¹⁰ over de beoordeling van onderzoek en de uitvoering van open wetenschap, waarin wordt voorgesteld dat bij de ontwikkeling van de onderzoeks-beoordelingssystemen in Europa onder andere leidende beginselen worden gevolgd, waarbij rekening wordt gehouden met de "uiteenlopende loopbaantrajecten en alle onderzoeks- en innovatieactiviteiten, met inbegrip van [...] steun voor empirisch onderbouwde beleidsvorming";

⁸ Doc. 15602/22.

⁹ Doc. 7258/23.

¹⁰ Doc. 10126/22.

- Verordening (EU) 2021/241 van het Europees Parlement en de Raad van 12 februari 2021 tot instelling van de herstel- en veerkrachtfaciliteit¹¹, waarbij het toepassingsgebied van de faciliteit betrekking heeft op beleidsterreinen van Europees belang die gestructureerd zijn in zes pijlers, namelijk groene transitie, digitale transformatie, slimme, duurzame en inclusieve groei, met inbegrip van economische cohesie, banen, productiviteit, concurrentievermogen, onderzoek, ontwikkeling en innovatie, en een goed functionerende interne markt met sterke kleine en middelgrote ondernemingen (kmo's); sociale en territoriale cohesie, gezondheid en economische, sociale en institutionele veerkracht, met het oog op onder meer het vergroten van de crisisparaatheid en het reactievermogen bij crisissituaties, en beleid voor de volgende generatie, kinderen en jongeren, zoals onderwijs en vaardigheden;
- de mededeling van de Commissie aan het Europees Parlement, de Raad, het Europees Economisch en Sociaal Comité en het Comité van de Regio's over "Een Unie van gelijkheid: strategie voor gendergelijkheid 2020-2025"¹², die onder meer beleidsdoelstellingen omvat met betrekking tot het dichten van genderkloven op de arbeidsmarkt, het bereiken van gelijke participatie in verschillende sectoren en het bereiken van een genderevenwicht in besluitvorming en politiek.

WIJZEND OP HET VOLGENDE:

- de ambitie van de EOR om één enkele grensloze ruimte voor onderzoek, innovatie en technologie tot stand te brengen, moet de basis vormen voor het Europese O&I-beleid en voor de ontwikkeling en uitvoering van programma's in Europa;
- beleidsmaatregelen op het gebied van O&I hebben, door een passende opzet van de acties ervan, een positief effect op de samenleving, de economie en het milieu, en dragen bij tot het versterken van de democratie en het vergroten van de veerkracht van de Unie;
- wetenschappelijk onderbouwde beleidsvormingsprocessen kunnen de kwaliteit en samenhang van beleidsinitiatieven in verschillende sectoren en overheden verbeteren;

¹¹ PB L 57 van 18.2.2021, blz. 17.

¹² Doc. 6678/20.

- in beleidsinitiatieven in verschillende sectoren wordt momenteel melding gemaakt van de voortdurende behoefte aan innovatie ter bevordering van economische ontwikkeling, milieubescherming en sociale vooruitgang, waarvoor sterke O&I-ecosystemen vereist zijn. Deze ecosystemen en hun actoren kunnen bijdragen tot het verkleinen van de huidige innovatiekloof op nationaal, regionaal en lokaal niveau door middel van voortdurende nationale inspanningen en een gemeenschappelijke beleidslijn van de lidstaten;
- de herstel- en veerkrachtfaciliteit werd opgezet om de lidstaten tijdelijk te helpen de Europese economieën en samenlevingen duurzamer en veerkrachtiger te maken en beter voorbereid te zijn op de uitdagingen en kansen van de groene en de digitale transitie. Door de respons op conjuncturele of indirecte gebeurtenissen – bijvoorbeeld het verzachten van de economische en sociale gevolgen van de coronapandemie – te versterken, en in overeenstemming met de desbetreffende landspecifieke aanbevelingen van het Europees Semester, heeft de herstel- en veerkrachtfaciliteit verschillende lidstaten in staat gesteld nieuwe, empirisch onderbouwde beleidsgestuurde investeringen en hervormingen door te voeren die een aanvulling vormen op andere nationale en EU-fondsen en -instrumenten.

I. Wetenschap in het openbare beleidsproces om het leven van de burgers te verbeteren en de democratie te versterken

1. HERINNERT ERAAN dat de Unie een lange traditie heeft van vertrouwen op de wetenschap en de best beschikbare, empirisch onderbouwde kennis in alle disciplines om de besluitvorming en de kwaliteit, doeltreffendheid, efficiëntie en impact van overheidsbeleid te ondersteunen en te verbeteren (het concept "wetenschap voor beleid"). De ontwikkeling, de monitoring en de evaluatie van empirisch onderbouwd beleid zijn, naast op andere soorten kennis, ook gebaseerd op processen waarbij de wetenschappelijke gemeenschappen en/of mechanismen voor wetenschappelijk advies voor politieke autoriteiten rechtstreeks worden betrokken om hen te ondersteunen bij de uitoefening van hun verantwoordelijkheden.

De bijdrage van de wetenschap aan de verbetering van de openbare beleidsvorming

2. ONDERSTREEPT dat de EOR, ter versterking van het concurrentievermogen van de Unie en de uitvoering van het beleid van de Unie om mondiale uitdagingen het hoofd te bieden, het volgende vereist:
- a. een sterk O&I-ecosysteem in alle lidstaten, gebaseerd op uitmuntendheid, dat het genereren van hoogwaardige wetenschappelijke kennis, de uitvoering van openwetenschapsbeleid en de ontwikkeling van technologieën en innovatie, met inbegrip van sociale innovatie, met een grote sociale, economische en ecologische impact, verder zal vergemakkelijken;
 - b. bloeiende wetenschappelijke en innovatiegemeenschappen die talenten aanmoedigen, en die zowel in staat zijn als zich ertoe verbinden om bij te dragen tot de vooruitgang van onze democratische samenlevingen door wetenschappelijke en technologische doelstellingen van bovenaf en van onderaf te bevorderen, tastbare resultaten te behalen en deze mee te delen aan beleidsmakers en het grote publiek;
 - c. grotere, gecoördineerde, gerichte en synergetische financiering op zowel Unie- als nationaal niveau om beter in te spelen op de prioriteiten en uitdagingen van de Unie en de lidstaten;
 - d. capaciteitsopbouw die kan bijdragen tot het verbeteren van excellentie en concurrentievermogen op nationaal niveau en het verminderen van de versnippering en de verschillen tussen en binnen de lidstaten op het gebied van O&I;
 - e. verbeterde capaciteit om O&I-samenwerking met internationale partners en tussen landen en andere regio's in de wereld aan te gaan en toch ook de strategische autonomie van de Unie na te streven om haar belangen wereldwijd te verdedigen en tegelijkertijd een open economie in stand te houden.

3. IS VAN OORDEEL dat alle wetenschapsgebieden, met inbegrip van de sociale en geesteswetenschappen, door het genereren van empirisch onderbouwde kennis een belangrijkere rol moeten spelen in het beleidsvormingsproces dat politieke uitdagingen in kaart brengt, de stand van de techniek analyseert en oplossingen formuleert. Deze elementen kunnen deel uitmaken van de bevindingen in prognoseactiviteiten en effectbeoordelingen. HERINNERT ERAAN dat dit moet worden bereikt met inachtneming van de beginselen van betere regelgeving, waarin wetenschappelijk bewijs als hoeksteen wordt erkend. Wetenschap moet ook een essentieel onderdeel vormen bij de voorbereiding van politieke besluiten en bij de uitvoering, evaluatie en mededeling ervan. BENADRUKT dat het belangrijk is het beste beschikbare wetenschappelijke bewijs in effectbeoordelingen op te nemen, ter ondersteuning van het politieke besluitvormingsproces, teneinde de geloofwaardigheid van het overheidsoptreden en het vertrouwen van de burgers daarin te vergroten, en tevens de meerwaarde van de wetgeving te vergroten.
4. ONDERSTREEPT dat wetenschappelijke kennis en wetenschappelijk advies betrouwbaar, verifieerbaar, robuust, relevant en transparant moeten zijn, met volledige inachtneming van de wetenschappelijke vrijheid, integriteit en ethische beginselen, ter ondersteuning van empirisch onderbouwde beleidsvorming. BRENGT IN HERINNERING dat wetenschap en empirisch onderbouwde kennis gestoeld zijn op een rigoureuze methodologisch kader, niettegenstaande er methodologische grenzen en onzekerheden bestaan. MOEDIGT transparante en verantwoordelijke communicatie over wetenschappelijke processen AAN, alsook de verspreiding van wetenschappelijk bewijs dat wordt gebruikt om inzicht te verschaffen aan beleidsmakers, alsook maatschappelijke betrokkenheid en burgerparticipatieprocessen in O&I, conform de democratische waarden. ONDERKENT dat het nodig is capaciteit voor wetenschappelijk beleidsadvies op te bouwen en uit te breiden om de activiteiten in het kader van kennisvalorisatie voor beleidsvorming te vergemakkelijken.
5. BENADRUKT dat open wetenschap ook van cruciaal belang is voor beleidsmakers en de samenleving in het algemeen wat betreft de toegang tot en het gebruik van vrije wetenschappelijke kennis van de hoogste kwaliteit. Dit vergroot de veerkracht ten aanzien van desinformatie, voorkomt kennisweigering en bevordert het vertrouwen van het publiek in wetenschap en empirisch onderbouwde beleidsvorming.

Governance en besluitvorming

6. HERINNERT ERAAN dat de formulering van overheidsbeleid gericht is op de ondersteuning van het welzijn van de burgers en dat daarbij politieke, financiële, economische, ecologische en sociale elementen komen kijken, waarbij wetenschappelijke kennis en wetenschappelijk advies als input voor beleidsmakers moeten dienen.
7. BENADRUKT dat interdisciplinaire, empirisch onderbouwde kennis, innovatieve processen en wetenschappelijk advies kunnen bijdragen tot doelstellingen van sectoraal beleid in verschillende beleidsdimensies. BENADRUKT dat de mobilisatie van O&I-gemeenschappen bij de bevordering van een sectoroverschrijdend en overheidsbreed inzicht in wetenschappelijke kennis kan dienen om de traditionele verkokering van sectoraal beleid te doorbreken, sectoroverschrijdend leren binnen de EU en intercollegiaal leren tussen de lidstaten te bevorderen en de samenhang, relevantie en verwachte impact van overheidsbeleid te verbeteren.
8. ONDERKENT dat het gebruik van empirisch onderbouwde kennis en wetenschappelijk advies, en de middelen om dit mee te nemen in het overheidsbeleid, variëren per lidstaat en afhangen van het bestuursniveau, sectorale beleidsadviesecosystemen en gereguleerde administratieve processen. NEEMT ER NOTA VAN dat intermediairs, zoals bepaalde structuren of mechanismen voor wetenschappelijk advies, waaronder de groep van wetenschappelijke hoofdadviseurs van de Europese Commissie en het European Science Advisors Forum, een rol kunnen spelen bij het samenbrengen van onderzoekers en beleidsmakers, en empirisch onderbouwde beleidsopties kunnen presenteren ter ondersteuning van beleidsontwikkeling.

Maatregelen voor de toekomst

9. SPOORT de Commissie AAN om, in samenwerking met de lidstaten:

- a. het concept "wetenschap voor beleid" verder te ontwikkelen en de rol van wetenschappelijke en empirisch onderbouwde kennis en de horizontale integratie daarvan in het overheidsbeleid te bevorderen, door:
 - i. de samenleving bewuster te blijven maken van de meerwaarde van het integreren van wetenschappelijke kennis in het ontwerp, de ontwikkeling en de toepassing van overheidsbeleid en, bij uitbreiding, het vergroten van het vertrouwen van de samenleving in wetenschap en onderzoek en van het vertrouwen in onderzoekers bij beleidsmakers;
 - ii. de acties ter inventarisering van de bestaande praktijken op het gebied van kennisvalorisatie in de beleidsvorming en de nationale institutionele wetenschappelijke adviesystemen en -mechanismen voort te zetten;
 - iii. de behoeften van de beleidsvormingsautoriteiten aan wetenschappelijke en empirisch onderbouwde kennis en de behoeften van de onderzoekers en innovatoren aan inzicht in het beleidsvormingsproces te analyseren. Aan die behoeften kan worden voldaan door middel van opleidingsacties die betrekking hebben op het gebruik van wetenschappelijke en academische expertise om overheidsbeleid te evalueren, als antwoord op de vraag naar wetenschappelijke adviesprocessen, -mechanismen en -instrumenten op Europees, nationaal, regionaal en lokaal niveau. Deze acties moeten gericht zijn op het bevorderen van het gebruik van wetenschappelijk advies in besluitvormingsprocessen;
 - iv. relevante instrumenten te ontwikkelen die continu intercollegiaal leren mogelijk maken, de uitwisseling van beste praktijken aan te moedigen op het gebied van wetenschap voor beleid op zowel nationaal als Unieniveau, en intersectorale mobiliteit en maatregelen voor capaciteitsopbouw te bevorderen, met bijzondere nadruk op de tastbare voordelen ervan voor de samenleving;
 - v. activiteiten in het kader van wetenschap voor beleid te erkennen als een van de elementen voor het beoordelen van de wetenschappelijke capaciteit van onderzoeksinstellingen en de loopbaanontwikkeling van onderzoekers, en ondersteuning te bieden aan onderzoekers die vroeg in hun loopbaan aan deze activiteiten deelnemen;

- vi. onderzoekers passende stimulansen te bieden om deel te nemen aan activiteiten in het kader van wetenschap voor beleid die een aanzienlijke impact hebben;
 - vii. het belang van gendermainstreaming in wetenschap voor beleid te onderkennen, onder meer door loopbanen van vrouwen in de wetenschap te bevorderen, om zo bij te dragen tot het dichten van arbeidstekorten; alsook het belang ervan in onderzoeksinhoud, teneinde gendervooroordelen in de wetenschappelijke empirische basis te voorkomen.
- b. de totstandbrenging van een ecosysteem in het kader van wetenschap voor beleid te bevorderen om de wetenschappelijke en beleidsvormende gemeenschappen in de Unie te ondersteunen en met elkaar te verbinden, met inachtneming van de beginselen en waarden van het pact voor O&I in Europa.
 - c. de samenwerking tussen netwerken van betrokken actoren binnen de Unie, de uitwisseling van beste praktijken en activiteiten voor wederzijds leren, en de totstandbrenging van tweerichtingscommunicatiekanalen te bevorderen, ter verrijking van de dialoog tussen de wetenschappelijke gemeenschappen en beleidsmakers op verschillende beleidsterreinen, waaronder O&I; en, bij uitbreiding, maatschappelijke betrokkenheid te bevorderen, zonder afbreuk te doen aan bestaande beleidsdialogen.
10. VERZOEKT de Commissie om instrumenten en activiteiten te bevorderen die het concept "wetenschap voor beleid" waarderen, met inbegrip van de kennisvalorisatiedimensie ervan, en verder instrumenten en programma's voor intersectorale dialogen, opleiding en mobiliteit van personeel tussen wetenschappelijke instellingen en overheidsdiensten te ontwikkelen, en het gebruik van bestaande instrumenten en programma's te bevorderen. De belangrijke rol van dit personeel als facilitator en "brug" tussen verschillende structuren moet worden erkend en ondersteund.
11. ROEPT de Commissie OP het gebruik van het instrument voor technische ondersteuning en de beleidsondersteuningsfaciliteit te bevorderen, ter ondersteuning van beleidsmakers en ter versterking van openbare structuren voor wetenschappelijk advies.

II. Een grotere rol voor lokale en regionale innovatie ter versterking van concurrerende O&I-ecosystemen

12. HERINNERT ERAAN dat regionale ontwikkeling in de eerste plaats de verantwoordelijkheid is van de nationale en regionale overheden, die de fondsen van het cohesiebeleid van de Unie en de strategie voor slimme specialisatie kunnen aanwenden om de interactie en samenwerking tussen de belanghebbenden van de verschillende innovatie-ecosystemen te vergroten en verschillen te verkleinen; ONDERSTREEPT dat de Unie ook een belangrijke rol speelt bij het bevorderen van interregionale samenwerking en de uitwisseling van beste praktijken over de nationale grenzen heen.
13. BENADRUKT dat, naast andere financieringsprogramma's, het O&I-kaderprogramma excellentie op onderzoeksgebied in alle lidstaten moet blijven stimuleren. IS VAN OORDEEL dat, zonder vooruit te lopen op de onderhandelingen over toekomstige O&I-programma's van de EU, nauwere coördinatie tussen innovatie-ecosystemen en een efficiënter gebruik van alle capaciteiten en middelen op Europees, nationaal en regionaal niveau het concurrentievermogen en de innovatieprestaties van de Unie zouden verbeteren.
14. HERINNERT ERAAN dat er een grote rol is weggelegd voor regionale en lokale actoren bij het opzetten van wereldwijd concurrerende O&I-ecosystemen en groeistrategieën. Lokale capaciteitsopbouw en zaai-investeringen leggen de basis voor een succesvol Europees innovatie-ecosysteem dat het Europese concurrentievermogen ten goede komt.
15. HERINNERT ERAAN dat de nieuwe EOR gebaseerd moet zijn op vertrouwen en gedeelde verantwoordelijkheden, met deelname van belanghebbenden en burgers, voortbouwend op de maatschappelijke betrokkenheid, diversiteit en sterke punten van de Europese O&I-ecosystemen. IS ZICH BEWUST van de inspanningen van de Commissie om de prestaties van nationale en regionale O&I-systemen in de Unie te meten door middel van het jaarlijkse Europees innovatiescorebord en het tweejaarlijkse regionale innovatiescorebord, waaruit blijkt dat er, ondanks het feit dat de meeste lidstaten hun prestaties hebben verbeterd, er onderling een aanzienlijke innovatiekloof blijft bestaan. HERHAALT dat Europa over veel potentieel beschikt om de prestaties van zijn O&I-ecosystemen te verbeteren. NEEMT NOTA van het potentieel van nauwere samenwerking en coördinatie op het gebied van O&I in de EOR tussen de Europese, nationale en regionale niveaus om de O&I-kloof in de Unie te verkleinen.

16. HERINNERT ERAAN dat in de nieuwe Europese innovatieagenda wordt benadrukt dat de verbetering van de interconnectie tussen Europese innovatie-ecosystemen een uitdaging vormt. WIJST EROP dat de regionale dimensie plattelands- en stedelijke gebieden omvat die steuninstrumenten met meer flexibiliteit en inclusiviteit vereisen, alsook vooruitgang wat betreft de beleidscoördinatie op verschillende niveaus tussen EU-, nationale, regionale en lokale overheden.
17. NEEMT NOTA van de doelstelling van de nieuwe Europese innovatieagenda om de meervoudige en geografisch verspreide innovatie-ecosystemen in Europa te consolideren en met elkaar te verbinden, alsook van de regionale innovatievalleien en het proefproject van de partnerschappen voor regionale innovatie – hetgeen initiatieven zijn die tot doel hebben de grensoverschrijdende samenwerking tussen minder en meer innovatieve regio's met aanvullende slimme specialisatiestrategieën te vergemakkelijken.
18. ONDERKENT dat innovatie uiteenlopende sectoren bestrijkt en zowel technologische als sociale innovatie omvat. IS VAN MENING dat de focus van de NEIA op deeptech-innovatie, -talent en -ondernemerschap passend is om het technologisch leiderschap, het concurrentievermogen en de strategische autonomie van de Unie te consolideren en te ontwikkelen met behoud van een open economie. BENADRUKT dat de deelname van opkomende en matig innovatieve lidstaten en regio's aan deeptechprojecten moet worden ondersteund, waarbij de samenwerking met toonaangevende en sterk innovatieve lidstaten en regio's moet worden bevorderd, en dat bedrijven en de geavanceerde wetenschap bij elkaar moeten worden gebracht, de toegang tot financiering moet worden vergemakkelijkt en talenten moeten worden aangetrokken en behouden.

De noodzaak om het beheer van de nationale en regionale samenwerking te verbeteren en de beleidsportefeuille aan te passen

19. HERINNERT aan de rol van het cohesiebeleid van de Unie en de S3 om innovatie en concurrentievermogen in alle lidstaten en regio's van de EU te bevorderen. BENADRUKT dat de initiatieven ter ondersteuning van de Europese ecosystemen voor O&I en de nieuwe initiatieven voor de invoering van de NEIA zo moeten worden ontworpen dat er synergieën tot stand worden gebracht met de fondsen van het cohesiebeleid en de O&I-fondsen, rekening houdend met de nationale en regionale verantwoordelijkheden en de verschillende wetgevingskaders.

20. BENADRUKT dat nauwe uitwisseling en samenwerking tussen minder en zeer innovatieve lidstaten en regio's van de EU efficiënt kunnen bijdragen aan de verdere ontwikkeling van O&I-capaciteiten en aan het verkleinen van hun onderlinge verschillen. HERINNERT ERAAN dat de Commissie regionale innovatie-ecosystemen heeft gestimuleerd door middel van het kader voor slimme specialisatie en BEVEELT AAN dat de Commissie het effect van recente initiatieven zoals het regionale innovatieprogramma van het Europees Instituut voor innovatie en technologie evalueert en verbanden legt tussen de verschillende NEIA-vlaggenschipinitiatieven.
21. STEUNT de totaalaanpak van de EU voor onderzoek en innovatie ter bevordering van samenwerking om het internationale O&I-beleid af te stemmen op de duurzame-ontwikkelingsdoelen, teneinde de internationale samenwerking van Europese innovatie-ecosystemen te versterken, op basis van de beginselen en waarden van het Pact voor O&I in Europa.
22. BENADRUKT dat onderzoeksinfrastructuren een fundamentele pijler vormen van excellente O&I-ecosystemen, omdat zij gebruikers uit uiteenlopende wetenschappelijke gebieden aantrekken en samenwerking vergemakkelijken, en multidisciplinaire hubs op nationaal, regionaal en lokaal niveau zijn geworden, waardoor kruisbestuiving tussen vakgebieden mogelijk wordt, zoals blijkt uit de verklaring van Tenerife over de mondiale dimensie en duurzaamheid van onderzoeksinfrastructuren.

Maatregelen voor de toekomst

23. VERZOEKT DE COMMISSIE:
- a. het concurrentievermogen van Europese regionale innovatie-ecosystemen te benutten, hun impact op interregionale slimme specialisaties te bevorderen en de complementariteit in O&I-capaciteiten te benutten, met aandacht voor de noodzaak om vooruitgang te boeken bij het dichten van de innovatiekloof in Europa door de wetenschappelijke basis en innovatie-ecosystemen in alle EU-landen en -regio's te versterken;
 - b. waar passend in samenwerking met de lidstaten maatregelen in te voeren ter coördinatie van Unie-, nationale en regionale initiatieven om talent aan te trekken of te behouden en hun O&I-capaciteiten te verbeteren;

- c. in samenwerking met de lidstaten te zorgen voor meer coördinatie tussen O&I en ander relevant beleid, met name het digitale beleid en het industriebeleid, teneinde excellentie en impact na te streven, en transformatieve innovatie en innovatieve industriële waardeketens te ondersteunen en innovatiehubs te mobiliseren;
- d. in samenwerking met de lidstaten empirisch onderbouwd O&I-beleid te bepalen en te bevorderen, teneinde specifieke nationale, regionale en lokale uitdagingen en behoeften aan te pakken en bij te dragen tot de strategische prioriteiten van de Unie en de lidstaten;
- e. in samenwerking met de lidstaten de samenwerking tussen de Unie en derde landen te versterken in het kader van een Team Europa-aanpak, door middel van specifieke acties ter ondersteuning van internationale O&I-ecosystemen in het kader van de Global Gateway van de Commissie en de totaalaanpak van O&I; met name de samenwerking met Latijns-Amerikaanse en Caribische staten te versterken in het kader van de top EU-Celac van staatshoofden en regeringsleiders.

III. Beleidseffect van de herstel- en veerkrachtfaciliteit op de hoofddoelstellingen van het O&I-beleid van de Unie en de EOR

24. BENADRUKT dat hervormingen en investeringen in het kader van de faciliteit met name de veerkracht, de crisisparaatheid, het aanpassingsvermogen en het groeipotentieel van de lidstaten moeten verbeteren, en aldus moeten bijdragen tot de strategische autonomie van de Unie met behoud van een open economie en Europese meerwaarde moeten genereren en de economische, sociale en territoriale cohesie moeten bevorderen. O&I-maatregelen die door de herstel- en veerkrachtfaciliteit worden gefinancierd, kunnen bijdragen tot de transformatie van het Europese O&I-ecosysteem door middel van:
- a. duurzame hervormingen en daarmee verband houdende overheidsinvesteringen op nationaal niveau, waarbij veel lidstaten een aanzienlijk deel van hun investeringen in en hervormingen van de herstel- en veerkrachtfaciliteit besteden aan O&I, met als doel systemische sociale effecten en veranderingen te bewerkstelligen als motor van een kenniseconomie;

- b. te bouwen aan een diverse, op excellentie gebaseerde en goed functionerende EOR, gericht op het vinden van oplossingen voor de verwezenlijking van de prioriteiten van de Unie en de lidstaten, zoals de groene en de digitale transitie, en voor het aanpakken van andere belangrijke maatschappelijke uitdagingen.
25. BENADRUKT dat meerdere keren de lidstaten in de ontwerpfase van hun acties in het kader van de herstel- en veerkrachtfaciliteit waar mogelijk enkele investeringen hebben opgenomen om synergieën aan te vullen, te versterken en tot stand te brengen, met inbegrip van de additionaliteit van de faciliteit met andere fondsen van de Unie en met de traditionele instrumenten en acties op het gebied van O&I.
26. BENADRUKT dat de herstel- en veerkrachtfaciliteit wordt gekenmerkt door een in de tijd beperkte opzet, financiering en uitvoeringsperiode, alsook door regels inzake additionaliteit en complementariteit van fondsen die de lidstaten in staat hebben gesteld nationale en Europese prioriteiten na te leven. ONDERSTREEPT dat de verordening betreffende de herstel- en veerkrachtfaciliteit synergieën met andere programma's en instrumenten van de Unie mogelijk maakt. HERINNERT ERAAN dat synergieën tussen Unie-, nationale en, indien beschikbaar, regionale financiering voor O&I nog steeds zowel een grote uitdaging als een kans vormen om de doelstelling van versterking van de Europese wetenschappelijke en technologische basis te verwezenlijken. IS INGENOMEN met de inspanningen van de Commissie en de lidstaten om de aanhoudende uitdagingen aan te pakken en VERZOEKT hen deze werkzaamheden voort te zetten.
27. HERINNERT aan de rol die de herstel- en veerkrachtplannen, het kaderprogramma van de Unie voor O&I en de beleidsinstrumenten inzake cohesie kunnen vervullen ter ondersteuning van de nieuwe EOR. ONDERKENT dat de lidstaten in verschillende gevallen financiering uit de herstel- en veerkrachtfaciliteit hebben toegewezen aan acties in het kader van O&I-beleid die een aantal van de prioriteiten van de nieuwe EOR kunnen ondersteunen, zoals:
- a. de bevordering van gendergelijkheid in O&I. BENADRUKT dat sommige lidstaten maatregelen voor gendermainstreaming hebben opgenomen – zoals verdere programma's ter ondersteuning van vrouwelijke ondernemers en hun professionele ontwikkeling en om vrouwelijk talent aan te trekken voor een loopbaan op het gebied van wetenschap, technologie, engineering en wiskunde – alsook acties om de genderkloof in O&I aan te pakken.

- b. de bevordering van territoriale samenhang via O&I. BENADRUKT dat sommige lidstaten maatregelen hebben opgenomen om de nationale en regionale O&I-ecosystemen en territoriale samenhang te versterken, en om de coördinatie en betere governance-systemen tussen nationale en regionale instanties te faciliteren.

Maatregelen voor de toekomst

28. HERINNERT ERAAN dat de Commissie momenteel een tussentijdse evaluatie van de herstel- en veerkrachtfaciliteit uitvoert, die uiterlijk in februari 2024 zal worden afgerond. VERZOEKT de Commissie een afzonderlijke studie uit te voeren die deze evaluatie aanvult, daarbij dubbel werk te voorkomen, en zich toe te spitsen op de in de herstel- en veerkrachtfaciliteit opgenomen O&I-acties ter ondersteuning van beleidsleren, en ook rekening te houden met de verschillen in opzet tussen de herstel- en veerkrachtfaciliteit en andere fondsen van de Unie met betrekking tot:
- a. de bijdrage aan het bevorderen van de groene en de digitale transitie en, in voorkomend geval, het verkleinen van de verschillen in O&I op regionaal en nationaal niveau en het bevorderen van gendergelijkheid;
 - b. de bijdrage aan de versterking van de nationale O&I-systemen;
 - c. de bijdrage van de O&I-maatregelen van de nationale herstel- en veerkrachtplannen aan de bevordering van de EOR-beleidsagenda en de nieuwe Europese innovatieagenda;
 - d. de mate waarin de lidstaten gebruik hebben gemaakt van synergieën tussen de herstel- en veerkrachtfaciliteit en andere fondsen van de Unie op het gebied van O&I en sectorale beleidsmaatregelen waar wetenschap en technologie een belangrijke rol spelen, door de toegepaste instrumenten en mechanismen en de belemmeringen voor de combinatie van verschillende bronnen in kaart te brengen, alsook beste praktijken om wederzijds leren te faciliteren, te documenteren.
29. VERZOEKT de Commissie de lidstaten te informeren over de bevindingen van deze studie voor toekomstige beleidsontwikkelingen op het gebied van O&I op Europees en nationaal niveau en over de bevindingen van de tussentijdse evaluatie van de herstel- en veerkrachtfaciliteit. HERINNERT ERAAN dat bestaande instrumenten van de Commissie, zoals het instrument voor technische ondersteuning en de beleidsondersteuningsfaciliteit van Horizon, kunnen helpen bij het ontwikkelen en doorvoeren van hervormingen.